جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

درس یازدهم: جهاد در راستای ولایت ظاهری

◀ دلایل ضرورت مجاهده در راستای ولایت ظاهری

اول: ادارهٔ جامعه از جانب خدا با امامان بود و در صورت وجود شرایط و امکانات، با برکناری حاکمان و تشکیل حکومت اسلامی قوانین اسلام را اجرا و عدالت را برقرار می‌کردند. ﴿یریدون ان یتحاکموا إلی الطاغوت﴾

دوم: براساس اصل **امر به معروف و نهی از منکر** باید در برابر ستم و زیر پا گذاشتن قوانین اسلام مقابله می‌کردند.

◀ اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان

عدم تأیید حاکمان:

حاکمان غیرقانونی را به عنوان جانشین پیامبر تأیید نکردندو این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند، اگرچه امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را یکسان می‌دیدند.

معرفی خویش به عنوان امام برحق:

امام صادق (ع) در روز عرفه در مراسم حج: «... و اکنون من امام هستم.»

انتخاب شیوه‌های درست مبارزه:

- مبارزه با حاکمان متناسب با شرایط زمان به گونه‌ای که تفکر اسلام راستین باقی بماند و هم به تدریج بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود.
- معرفی روش زندگی امامان به نسل‌های آینده امامان برای مبارزه با حاکمان یک هدف داشتند، اما مسیر یک دست نیست. (در طول ۲۵۰ سال)
- خشونت و ستمگری حاکمان موجب مخفی کردن اقدامات حساس (تقیّه) برای بیشتر ضربه زدن به دشمن و کمتر ضربه خوردن می‌شد تا یاران امامان شناسایی و شهید نشوند.

تعریف تقیه: ائمه اطهار می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب تقیه به پیش ببرند، یعنی اقدامات خود را مخفی نگه دارند، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن کمتر ضربه بخورند.

@DaneshSad

جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

◀ مروری کوتاه بر مبارزهٔ امامان

امام علی (ع): سکوت برای حفظ نظام نوپای اسلامی، انتقاد می‌کرد، برکناری معاویه

امام حسن (ع): دستور جهاد با معاویه به صلح ختم شد.

امام حسین (ع): ده سال با معاویه جهاد نکرد، علیه یزید قیام کرد، زیرا حقیقت اسلام نابود می‌شد. مرگ = سعادت / زندگی با ظالمان = ذلّت اگر مردم زیر بار بیعت کسی مثل یـزید برونـد، از اسلام چیزی باقی نمی‌مانـد و مرگ اسـلام را بایـد اعلام کـرد.

امام سجاد (ع): گسترش معارف با دعا، تجدید حیات نهضت شیعیان، حضور فعال شیعه در جریان بزرگ فکری و سیاسی

امام باقر (ع): زمان معرفی اسلام اصیل، آغاز نهضت علمی و فرهنگی بزرگ، پایه‌گذاری مدرسهٔ علمی در مدینه، زیر سؤال بردن حاکمان

امام صادق (ع): اوج ناخشنودی نسبت به بنی‌امیه، مبارزهٔ علنی‌تر، تأیید قیام زیدبن‌علی، تربیت هزاران شاگرد

امام کاظم (ع): اختناق شدید، زندانی شدن طولانی مدت، شهادت به وسیلهٔ هارون در زندان

امام رضا (ع): ده سال دورهٔ هارون: دوران سخت، دورهٔ مأمون: ولیعهدی برای جلب علویان

امام جواد، هادی و عسکری (ع): با شهادت امام رضا (ع) مرحلهٔ سختی برای شیعیان و علویان پدید آمد. ارتباط با مـردم از طریق وکلا، حفـظ و انتقال معارف بازمانـده از پـدران، زمـینهٔ آمادگی غیبت و مانـع از هم پاشیدگی شیعیان، زیارت جامعه کبیره یکی از منابع معرفتی شیعه توسط امام هادی (ع) بیان می‌شد.

کار وُکلا: ارتباط پیوسته شیعیان و تعیین وظایف آنان بود.

امام عصر (ع)

- **غیبت صغری:** ارتباط از طریق نواب خاص
- **غیبت کبری:** ادامه یافتن رهبری جامعه به شکل جدید

وظیفهٔ ما شیعیان: به گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان شویم.

♥ حدیث‌شناسی

حدیث امام صادق (ع): «کونوا لنا زیناً و لا تکونوا علینا شَیئاً: مایهٔ زینت ما باشید، نه مایهٔ زشتی ما.»

@DaneshSad